

Project 'Ontwikkelen van informele (buurt)zorgnetwerken'

Het project "Informele (buurt)zorgnetwerken" sluit aan bij de finaliteit van het platform "Actief Zorgzame Buurt" en wil, vanuit een ruimere visie op zorg, een werkmodel ontwikkelen dat informele zorg zichtbaar maakt en informele (buurt)zorgnetwerken creëert, faciliteert, ondersteunt en valoriseert. Door het inzetten van informele (buurt)zorgnetwerken wordt de levenskwaliteit van senioren verhoogd en hun zelfstandigheid vergroot, zodat zij zo lang mogelijk kwaliteitsvol thuis kunnen blijven wonen en uit hun sociaal isolement worden gehaald.

Daarnaast willen we met dit project informele en formele ondersteuning beter afstemmen op wat zorgbehoevende ouderen en hun mantelzorgers nog wél kunnen en de kracht van de wijk- en buurtbewoners benutten. Zorg en welzijn horen immers meer bij de burgers te beginnen; zorg- en dienstverleners zijn daarbij ondersteunend, faciliterend en verbindend.

De uitbouw van informele zorgnetwerken binnen de context van een grootstad is een bijzondere uitdaging: de sociale weefsels staan er onder druk, mensen verhuizen frequent, nieuwe bewoners (al dan niet van vreemde herkomst) komen aan, en anderen verlaten de wijk. Spontane burenhulp is minder evident geworden dan vroeger en mantelzorg staat onder druk.

Aanpak

Het project wordt zowel in Antwerpen als in Brussel uitgewerkt. In Antwerpen (wijk Oud-Merksem) wordt vertrokken vanuit de methodiek van 'activerende huisbezoeken'. Een groep vrijwillige, informele zorgverleners bezoekt op regelmatige basis ouderen om hen uit hun sociaal isolement te halen en/of hen te laten kennismaken met het activiteitenaanbod voor senioren (o.a. binnen twee lokale dienstencentra).

In de Brusselse wijken worden kleine informele zorgnetwerken opgebouwd, waarbij familie, kinderen, kleinkinderen, burens, handelaars, ... taken op zich nemen zodat de senioren zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Het activerend huisbezoek wordt gezien als één van de activiteiten die door het informeel netwerk opgepakt kan worden. Het project wordt in twee verschillende wijken getest: de ene wijk is een uitgesproken multiculturele en kansarme wijk, de andere wijk is een gemengde wijk waar de bewoners zich meestal in een minder precaire situatie bevinden.

Partners

In Antwerpen wordt vertrokken van een samenwerking tussen stedelijke diensten/Zorgbedrijf en Ziekenzorg. De thuiszorgdienst van Zorgbedrijf Antwerpen staat in voor de toeleiding van zorgbehoevende en kwetsbare ouderen. De stad Antwerpen participeert actief in het werven en opvolgen van vrijwilligers, en fungeert als aanspreekpunt voor de Antwerpse partners.

In Brussel zijn EVA vzw en het buurthuis Chambéry vzw de trekkers. Het Kenniscentrum Woonzorg Brussel neemt de coördinatie van het Platform op zich. De belangrijkste lokale partners bij de uitwerking van het project zijn het Maison BILOBA Huis en het Lokaal Dienstencentrum Aksent. Gedurende het gehele project wordt er gewerkt via een iteratief proces van cocreatie. Samen met betrokken ouderen, mantelzorgers en sleutelactoren in de wijk worden de informele netwerken stap voor stap uitgewerkt. Er is bijzondere aandacht voor innoverende methoden zoals een digitaal communicatieplatform, behoeftedetectie van (nog steeds moeilijk te bereiken) bewoners van vreemde herkomst en kennisopbouw en -uitwisseling tussen de projecten in Antwerpen en Brussel. Op deze manier zorgen de partners voor een geconsolideerde methodiekbeschrijving die ook elders uitrolbaar is.

Meer weten over het platform Actief Zorgzame Buurt en de projecten?

Kenniscentrum Woonzorg Brussel
Olivia Vanmechelen
Platformcoördinator AzoB – Brussel
Olivia.vanmechelen@woonzorgbrussel.be
02/211 02 40